

ELŐFIZETESI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:
Egész évre 5 frt — kr
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközlelők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETESEK.

Háromhasábos pet-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szoriért 5 kr. fizetendő
Béltudós minden egyes
beiktatásért 80 kr.

A NILTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
esemes díjkezelvénye-
ben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Közraktár.

Számosak azok a bajok, azok az aka-
dályok, melyek majdnem kizárólag gabna-
termelő községünket megfosztják attól az elő-
nyös helyzettől, hogy fölösleges — piacra
adható — terményét nemcsak a lehető leg-
magasabb, de még a méltányos áron is elad-
hassa.

A kisgazdák legnagyobb része a szük-
ségtől hajtva, mindjárt az aratás után nem-
csak fölöslegét, de sokszor összes terményét
is piacra dobja s adja azon az áron, melyen
éppen veszik. A pénzre szükségse van, de még
ha nélkülözhetné is a következő vásárokig,
mikor a mainál nagyobb árra számíthatna;
akkor is el kell adnia, mert a többszöri fu-
varozás, vagy esetleg egy lerakóhely bérlése
megemésztene, vagy talán felül is mulná azt
a hasznot, melyet számára a következő vásár
kilátásba helyez.

A nagyobb birtokosok s azok, kiket a
szükség nem hajt arra, hogy mintegy mene-
küljenek vagyonuktól, ismét abban a kellem-
etlen helyzetben vannak sokszor, hogy az
ut s idő kellemetlensége folytán éppen akkor
nem szállíthatják terményüket a piacra, mi-
kor ezért a legkedvezőbb árt remélhetnék.

Nagyon sokat határoz az is az árfo-
lyamra, ha a gazda, vagy gazdák nem tud-
ják kielégíteni a kereskedő igényét a meny-
nyiségre; mert a kereskedő a szállításra kibérelt
vagonért éppen úgy megfizeti a bért, ha az
meg van telve, mintha még a meglevő meny-
nyiségen kívül abba rakhatott volna. Termé-
szetes, hogy a kereskedő azután igyekszik
kinyerni a vámon azt, a mit elveszített a
réven.

Hogy mennyi fáradságba s mennyi költ-
ségbe kerül egy-egy gazdának az otthon le-
megtározott s eladásra szánt terménynek
lapátolása, forgatása, azt bizonyára legjobban
tudják magok gazdánk.

És hogy a mi piacaink és budapesti
piac (tőzsde) árfolyama közötti különbség
mily tulságosan magas, azt mindenki, a ki
csak legkevésbé is megfigyeli az árfolyamo-
kat, sajnosan tapasztalja.

De hát nem is lehet másként; mert a
a termelőtől kikerült gabna körülbelül csak
4—5-ik kéz után kerül a pesti piacra, mely
az árfolyam megalapításánál irányadó.

A közvetítők mindegyike osztozik azon
a hasznon, mely tulajdonképen magát a ter-
melőt illetné.

Az tehát a kérdés, mily uton, mily mó-
don lehetne ezen anomaliakon segíteni; mi
volna azon eszköz, mely biztosítaná az amu-
gy is tulságosan megterhelt gazdaközönségnek a
terményeért őt jogosan megillető árat, s meg-
mentené egyuttal azon sok aprólékos költ-
ségektől is, melyek a tiszta haszon legnagyobb
részét megemésztik a mai viszonyok között?

E kérdésre hazánk legtöbb jelentékeny
városában már a tapasztalat megadta a vá-
laszt.

Áruraktárt kell létesíteni, hova elviszi
a gazdaközönség piacra szánt terményét, —
melyre szükség esetén előleget is kaphat
méréselt kamat mellett; — áruraktárt,
melyet bizalommal kereshet fel a fogyasztó
közönség; áruraktárt, mely kizárja a spe-
kulansoknak a termelő és fogyasztó közönség
kárára való meggazdagodását; áruraktárt,
mely a termelők érdekeinek megvédése mel-

lett biztosítja a szolid kereskedőnek is a tisz-
tességes hasznot.

Mult számunkban foglalkoztunk vasut-
ügyünkkel s rámutattunk az előnyökre, me-
lyeket a tiszolcz-breznobányai vonal kiépí-
tése Rimaszombatnak megadhat.

E nevezetes vonal ismét nagy vidéket
fog közelebb hozni Rimaszombathoz — egy
oly vidéket, mely gabnaskülségletét Rima-
szombat közvetlen vidékének gazdaközönség-
től fogja beszerezni, ha erre a kedvező fel-
tételek meglesznek.

E vasutvonal és az áruraktár két oly
hatalmas faktor lenne, mely a leghatalma-
sabbban mozdítaná elő a vidéknek, úgy, mint
a városnak anyagi vagyonosodását s fejlő-
dését.

Amaz — a vasut — lehetővé tené,
hogy a térben távoli árut oda vigyük, a hol
kell; — emez pedig az áruraktár, — hogy
a ma felesleges árut eltegyük holnapra, mi-
kor kell.

Ma azonban nem akarunk e kérdésnek
bővebb tárgyalásába becsátkozni, csupán fel-
hívni kívántuk egy gazdaközönségünk, mint
kereskedőink figyelmét e tárgyra, mint olyanra,
mely egy óriási lépés volna közgazdasági
viszonyaink ma még rögös pályáján.

Szakemberek szóljanak a tárgyhoz, kik leg-
jobban megfogják tudni becsülni azt a hasznot,
melyet egy Rimaszombathoz felállítandó köz-
raktár adhatna egy a városnak, mint a vi-
déknek, úgy a gazdaközönségnek, mint a ke-
reskedőknek, — kivált pedig akkor, ha ezen
közraktár — egy megyei hitelszövet-
kezett által létesítve annak koronáját képezné.

TÁRCSA

HOGYAN LETT AZ APA ÉS LEÁNYA MUNKA- TÁRSA EGY LAPNAK.

— Episod a svájcezi társadalmi életből. —
— A „Gömör” eredeti tárcaja. —

Az 1873-dik év telét Svájcban a csoda
szép genfi to partján töltöttem.

A természet alkotásának nagyszerűségét
és sokoldalúságát talán sehol sem csodálhatja
meg az ember jobban, mint éppen e helyen.

A tó azürkék tükre, melyben egyfelől a
savojai alpesekek sziklás bércei és a fenséges
Dent da midi 12 ezer láb magas, örök hóval
fedett ormai tündér világításban verődnek vissza,
— más partján pedig olajfa és tuják ligetekben
az emberi alkotás remekeiben, — tíz kilométer
hosszuságban egymás mellé épített szebbnél-szebb
villákban és a kontinens legimpozánsabb hotel-
jeiben gyönyörködik a szem. E táj elbájoló. Nem
csoda, ha e hely enyhe éghajlatánál fogva télen
át oly vonzerőt gyakorol Európára minden nemze-
tének társadalmi rétegeirel, hogy az mintegy nem-
zetközi gyűléshelyet képez a societásnak.

Még kevésbé csodálom a svájcezi polgár
azon sajátosságát, hogy hangya szorgalommal mun-
kálkodva, bekalandozza a világot, tür, nélkü-
löz, dolgozik hosszú éveken át távol hazájától
de végre nagy vagyont gyűjt s a honvágy
vissza hozza bércezes hazájába, kipihenni fára-
dalmait s elnézni munkájának gyümölcsét s még
inkább élvezni hazájának páratlan szabadságát.

Svájcezi természeti tünemények, az ide-
genek és a milliomasok hazája. Bárhova lép a

vidék szépsége elragad, — de mindenütt idegen
touristákra botlasz, — s ha véletlenül egy sze-
rény igénytelennek látszó udvarias ur emberrel
találkozol, el lehetsz rá készülvé, hogy az svájcezi,
de milliomas. Az igazi demokrata férfias ön-
érzettel párosulva, csak ebben az országban ta-
lálható fel egész Európában. A czimkőrség itt
gyenge alapra talal, s mégis előfordul az itt is.

A férfi, ha megházasodik s nejevel akár
társadalmi tekintetben anyagilag, akár szívdo-
lgozás szellemileg, jó partniet csinál, felveszi
neje nevét is, mintha ezzel önnön magának
akarna nemességét adni. Ebben igazok van,
mert semmi sem teszi nemesebbé az embert,
mint egy gyöngédnen szerető nő! — és senki
sem ad nagyobb predicatumot, vagy predicatiot
a férjnek, mint egy zsörtölődő nő!

Egy svájcezi barátom utján meghívót kap-
tam Martin-Comb ur báljár. Miután én e meg-
hívásban ismeretlenül részesültem, udvarias kö-
telességemnek tartottam a bál előtt barátommal
egy látogatást tenni, a meghívókat s magamat
bemutatattani.

Henry barátommal kocsiba ülve Véveybe
hajtottunk, hogy a courtoisie szabályának eleget
tegyünk. Utközben az illatos cigaretté füstje
mellett következőleg ismertette meg velem meg-
hívómat és családját.

Comb ur Vadtt canton leggazdagabb em-
bere, több millióra rögő vagyonát, selyem-ke-
reskedéssel Japánban gyűjtötte. Midőn vagy-
onának alapja meg volt, honvágya vissza hozta
hazájába, itt tőkéjét hasznos vállalatokba fek-
tette s azt még tetemesen növelte. Nőül véve
Martin Ella kisasszonyt, egy paricius családtól
származó kellemetes urhölgygel felvette annak

nevét s lett belőle Martin-Comb. Házasságok a
legboldogabb, az ég megáldotta frigyöket egy
kis lánygal, a kis Lucie most tölti be 13-dik
életévét, mint atyjának anyjának szemefénye
ennek tiszteletére rendezik e fényes bált. Martin-
Comb ur egy kissé különc, bár legszebb pala-
tája van az egész Cantonban, e bált, melyre 500
meghívót küldött szét, hogy azt leányának örökre
emlékezetessé tegye, s hogy az annál fényesebb
legyen, a „Trois Couronne” szállodában ren-
dezi, melynek összes disztermeit és salonjait le-
foglalta ez alkalomra.

Egy gyenge oldala van, a journalisták iránt
nagyon rideg. Azok egy nagy vállalatának ered-
ményét időelőtti leleplezésükkel meghiusították
s ezt nekik sohasem bocsátotta meg. Neje és
leánya kedveért azonban mégis sokat meghitt
közülök estélyére. Megfigyeljék, hogy fogja fo-
gadni Bertel urat, közös ösmerősünket a Journal
de Genève főmunkatársát?

Ekként csevegvé, robogtunk be a svájcezi
nábob palaisjába. A fogadtatás végtelen szívé-
lyes és fesztelen volt, az öreg ur különösen sok
rokonszenvet tanusított magyar nemzetiségem
iránt, mellyel egészen megnyerte chauvinistikus
szívemet. A palotában a mit a raffinirozott izlés
fel bír kutatni, a mit az öt világrész nyújtani
képes műkincsekben, az mind felfalálható volt.
Az összeállítás művészetén pedig meg látszott
a finom izléssel bíró gondos női kéz. A háznál
az ur a munkát, az urnő a méltóságot, a kis
leány pedig az üde életet és a kedvet képviselte.

Három nap múlva volt a bál. Ezt a fényt
és pompát leirni képtelen vagyok: A „trois Cu-
ronne” Hotel páratlan fényű, berendezés és
nagyszabásu termei, valamint kiténő konyhája

A miniszterium üdvözlése.

Említettük lapunkban, hogy a megyei közgyűlés a miniszteriumot feliratilag üdvözölni határozta el. A folyó hó 10-én felküldött felirat szövege a következő:

Nagyméltóságú magy. kir. Miniszterelnök ur!
Kegyelmes Urunk!

A f. évi november hó 19-ről 2538. sz. intézet leiratát, mellyel hivatalosan tudomást nyerünk arról, miként O császári és apostoli királyi Felsőlegye legkegyelmesebb Urunk, legfelsőbb elhatározásával Nagyméltóságodat m. kir. Ministeriuma elnökévé kinevezni, előterjesztése alapján pedig a miniszteriumot a leiratban megjelölt módon megalakítani méltóztatott, mai napon tartott rendes törvényhatósági közgyűlésünkben tárgyalás alá vévén, vármegyénk közönsége egyhangú és nagy lelkesedéssel elhatározta, miszerint az újonnan megalakult kormányt: Nagyméltóságodnak, miut a kormány elnökének fényes programbeszédében felsorolt, mindnyájunk által óhajtott, az ország érdekében annyira szükséges reformok kezdeményezéseért a legőszintebben üdvözlő, magasztos feladatának nemzeti irányban történendő megvalósítását szíven viselő, s a kormányt ebbeli tevékenységével hazafias készséggel támogatni kívánja.

Midőn ezekről Nagyméltóságodat ezen tiszteletteljes feliratunkban értesíteni szerencsések vagyunk, egyidejűleg tiszteletteljes kérelmünk oda irányul, hogy vármegyénk közönségének ezen igaz hazafias érzelmét és álláspontját az ősszminiszterium becses tudomására hozni kegyesen méltóztatassék.

Kik egyébiránt hazafini őszinte üdvözlésünk és kiváló tiszteletünk kifejezése mellett maradtunk.

Kelt Rimaszombatban, 1892. évi december 29-én tartott rendes téli vármegye-bizottsági közgyűlésünkben.

Gömör-Kishont t. e. vármegye közönsége nevében:
Bornemisza László s. k.,
alispán.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Háncs László főispán elnöklése alatt megyénk közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartotta rendes havi ülését.

Az ülés tárgyai közül mint általános érdekűt, mennyiben megyénk összes viszonyaira fényt vetnek, alábbiakban röviden ismertetjük a hivatali főnökök jelentéseit.

Alispán jelentése szerint a múlt december hóban a személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvben sehol meg nem zavartatott. A hasznos házi állapotok között fellépett ragályos száj- és körömfájás csaknem teljesen megszűnt. A decz. 31-én bizottságilag eszközölt pénztárvizsgálat a vármegyei kezelés alatt levő pénzeket és alapokat teljes rendben találta.

Tiszti főügyész jelentése szerint az 1892. év folyamán 27 ügyben kéretett adó és illeték hátralék miatt magán birtok ellen a végrehajtásnak bíróság általi elrendelése. Teleknyvi bekebelezés foganatosított 51 esetben. Árverés kéretett 99 esetben — az előző év hátralékával együtt el lett rendelve 139 esetben; foganatosítva volt 68-ban, melyek közül 36 esetben a kir. pénzügyigazgatóság megkeresése folytán az árverésnek felfüggesztése, 71 végrehajtás követelésnek időközben történt kifizetése következtében a végrehajtási eljárás végleges beszüntetése kérelmezett.

A kir. ügyészség jelentése következő állapotokat tünteti elő. A fogházépület tisztaság és biztonság tekintetében kifogás alá nem esik, a fegyelem úgy az őrség, mint a letartóztatottnak a rendes, az élelmezés szabályszerű, egészségi állapotot kielégítő. Feltételes szabadságra 3 rab bocsátott. A rabmunkaerő a kosárkötési iparágban értékesített; az ügyészség és fogház helyiségeiben 940, a bíróságoknál 287, a kosárkötésnél 12 rab-napszám használtatott fel díjtalanul. Rabélemezési költség czimén 248 frt 39⁶⁶/₁₀₀ kr. adatott ki. A rab-létszám következőleg változott:

a) vizsgáltattak:

Az 1892. nov. haváról átjött 7 fi, 1 nő.
Az 1892. decz. havában semivel nem szaporodott. Büntetésbe átment 1 fi, 1 nő.
2 fi bűnügye felsőbb bírósági felülvizsgálat alatt áll, 3 pedig elítélve nincs.

b) elítéltek:

Az 1892. november haváról átjött 77 fi, 10 nő.
Az 1892. december havában szaporodott 20 fi, 1 nő.
Az összes létszám volt: 97 fi, 11 nő.
Feltételes szabadságra bocsátott 3 fi, — nő.
Szabadult 34 fi, 3 nő.
Maradt 1893. év jan. havára: 60 fi, 8 nő.
elítelt fogoly.

Megyei főorvos a december havi közegészségügyi állapotokat következőleg változza: A közegészségügy bár kedvezőbb az előző november havinál, de még mindig sok a megbetegedési és halálozási eset.

A vörheny, ronsoló toroklob szűnő félben van, de sok helyen még mindig uralkodik; így különösen Polonkán a járvány tartama alatt 280 gyermek betegedett meg, kik közül 5 meghalt. A kanyaró is járványként uralkodott Rimaszombat, Sőreg, Ajnácskő, Balogfala, Dobfenek s Tajti községekben, de a betegség lefolyása igen szelíd volt. Hagymáz előfordult Recske, Zádorfala, Putnok, Rőcze községekben,

influenza Betlérén és Nagyveszvéren. Buja-korból Kálósán 3, Csomán 1, Rimaszombatban 2 beteg gyógykezelte. Törvényszéki hullaboncolás eszközöltetett Helpán egy megfajtott csecsemő, Répáson egy megszuft férfi, Rimócán egy főbe lőtt fiú, Feleden egy sérülést szenvedett nő, Jolsván egy fulladás folytán meghalt újszülött és Velkenyén egy, még augusztus hóban a Sajó vizébe fult férfi hulláján, rendőri hullaboncolás 3 esetben történt. Sulyos testi sértés 8, könnyű 15 esetben került orvosi megfigyelés alá. A hatóság 11 dajkaságban levő gyermekekre gyakorolt felügyelet. Az ivóvíz jó, köztisztaság türethető volt. Kéjhölgy volt Rimaszombatban 6, Rozsnyón 3, Tornallyán 2, Dobsinán, Jolsván, Putnokon, Csetneken 1—1. A gömörmegyei kórházban ápolatott 95 férfi, 78 nő, 16 gyermek, összesen 180; ezek közül gyógyult 35 férfi, 25 nő, 8 gyermek, javult 2 férfi, 3 nő, gyógyulatlan távozott 2 férfi 2 nő, meghalt 1 férfi, 4 nő, 1 gyermek-ápolás alatt maradt 55 férfi, 44 nő, 7 gyermek. Az ápolási napok összege 3137.

Pénzügyigazgató jelentése szerint december hóban:

Egyenes adóban befolyt	80585-67
Bélyeg és jogilletékekben befolyt	9783 721/2
Fogyasztási adókban	7984 881/2
Itameresi jövedékben befolyt	37883-25
Dohányjövedékben befolyt	22580 511/2

Ezen eredményt az előző év december havi eredményével egybe hasonlítva: egyenes adókban 8967 frt 55 krral kevesebb, bélyegjogilletékekben 3753 frt 99 krral kevesebb, fogyasztási adókban 2653 frt 08 1/2 krral több, dohányjövédékben 4742 frt 03 krral több folyt be, míg az összes jövedelem 862 frt 94 1/2 kevesebbet mutat.

Kir. főmérnök az állami közutakról megyei utakról, gózkázánokról, a vállalásap kegyurasága alá tartozó építkezésekről tévén jelentést — az eredményt egyáltalán kedvezőnek tünteti fel.

HIREK.

— **Kubinyi Géza** országgyűlési képviselő vendégszerető házában ma Géza este alkalmából fényes estély lesz, melyre több mint ötven meghívás ment. A névnapján ünnepelt annyira a közelet férfija, hogy az ott szerzett érdemekért őt ez uton üdvözöljük.

— **A nőegyesületi jelmez-estély** iránt az érdeklődés oly fokú, hogy a legfényesebb lesz. A mulatságon résztvenni szándékozóik, kik esetleg lakást nem kaptak szállodákban s lakásra egyéb uton szert nem tehettek, sziveskedjenek a nőegyesület elnökségéhez fordulni, mely a legnagyobb előzékenységgel fog arról gondoskodni, minek kijelentésére maga a nőegyesületi elnökség kért fel bennünket. Együttal felkéri ugyanez mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de ilyenre számot tartanak; sziveskedjenek a nőegyesület jegyzőjéhez: Széless Ödönhöz ilyenért fordulni, illetve tekintsék magukat e nélkül is meghívottaknak.

egész Svajczban felülmúlhatatlanná teszik. Ha pedig ez egy nábob rendelkezésére áll, még megtiszereződik e fényes pompa.

Kilencz óraker kezdődik a táncz. A kis Lucie, mint egy rövid ruhás szőke tündér tapsolt örömben fésztelően első báljának. Tánczközben livreés inasok és fractos pinczerek hordták óriási ezüst táleziakon a legfinomabb hűsítőket. Tizenegy óraker nyitlak meg az ebédlő-termek, melyekben akként voltak az asztalok elhelyezve, hogy mideniknél 6 személyre volt terítve, a mi végtelen kedélyessé tette a szünet, melyhez fogható talán csak Lucillus rendezett vendégei számára, de azt hiszem ő sem hitt meg 500-at egyszerre.

Mi Henry barátommal és a Journal de Genève újság főmunkatársával Bartel úrral három gyönyörű hölgytársaságban foglaltunk helyet egy asztalnál. A kitünő xeresi bordouxi és habzó pezsgő csakhamar feloldta nyelvünket. Az élez jobban pattogott, mint a pezsgős palack dugaszai. Hajtottuk a journalistát, nevetünk mily mereven fogadta az öreg. Az asszonyok meg azt a viccet is csinálták rá, majd ha megnyulik a kis Lucie ruhája, talán a journalistákkal szembe a Martin Corub ur arca még hosszabbra fog nyulni. Író barátunk csak mosolygott, végre megsokalva a tréfát, fekiáltott: Hölgyeim és uraim, fogadást ajánlok önöknek, hogy Martin Corub ur a legrövidebb idő alatt munkatársa lesz lapomnak s tőle cikket fogunk közölni. No erre már lett hahota és ötven fogadtunk egy ellen.

Ha az ördög nem bír boldogulni az emberekkel, journalistát biztat fel erre. Most is ez volt az eset.

Az oppulens vacsorának a legderültebb kedélyhangulatban szakadt vége. A táncz újra kezdődött. A mi író barátunk csakhamar elhagyott minket s a bál kis tündére Lucie kisasszony körül kezdett settenkedni. Henry barátommal követtük őt, hogy megfigyeljük, miben tőri fejét. Egy márvány oszlop mellé húzóva, következő pártbeszédet hallottuk. „Kisasszony, kegyednek nagy öröme lehet, hogy a tiszteletére rendezett bál ily fényesen sikerült.”

Oh igen uram, én nagyon örülök, kétszeresen ha ön mondja, a ki e téren szakértő, és mint író azt meg bírja ítélni.

Kérem lapjában ne gúnyoljon ki minket azért, hogy kedves papám és mamám nekem, mint kis leánynak bált rendeztek. Ők azt nem hiszsgből tették, hanem azért, hogy nekem örömet szerezzenek. Be szeretném előbb elolvasni, mit fog erről írni, ugy félek tőle. Bár csak én irhatnám le a mulatságot!

E szavakra a kis Lucie fülüg pirult és nagyot sóhajtott, az író arczán pedig egy diadalmos mosoly vonult el, midőn minket megpillantott.

Kisasszony, hogy öröme teljes legyen, arra kérem fel, segítsen ki zavaromból, írja le azt kegyed, s ígérem, hogy szőrszerint közzé fogom tenni lapomban. Az én tollam e fénynek leírásához ugyis gyöngye, ahhoz ilyen kis tündérujjak kellene.

E szavakra a kis leány már elsápadt örömben s felcsapott tudósítónak. Másnap keresetlen szavakban, de tartózkodó szerénységgel jelent meg a báli tudósítás a Journal de Genèveben a kis Lucie tollából. De ezen első lépés nem

ment ám oly könnyen, mint azt később megtudtuk. A papa morgott, midőn meghallotta, miben tőri kis kedvence fejét. De a kis hízogó addig simogatta papája arczát, míg engedélyt kapott a tudósításhoz, sőt a papa ült hozzá a correcturához s megirták a tudósítást a kis Lucievel együtt.

A többi újság hasábszámra hozta a rendkívüli fényes bál leírását, sokan haragudtak a „Journal de Genève”-re, hogy ily röviden siklott át felette, de Lucie boldog volt, atyja mosolygott, s az atyai szeretet eltörülte az ellenszenvet a journalisták iránt, s később csakugyan annyira vitték a gazdag nábobot, hogy Martin Corub névalírásával több igen érdekes közgazdasági cikk jelent meg a „Journal de Genève”ben.

A fogadás elvesztését e kedves uri háznál kedélyesen ünnepeltük meg.

Hevessy Bertalan.

Virágzásak.

Mig szeretni tisztán semmi vétek,
Nem szeretni mindig, szörnyű bűn;
De ha van bűn megbocsáthatatlan
Csak ez egy az: nem szeretni hűn.

Mondod, szép viruló rózsza a lelke a lánynak.
Az, de vigyázz, levele, szirma ne hulljon alá.

Rózsató a hölgynek ajka,
És virág e szócska rajta:
Szeretlek.

Még egyszer ama 25 év előtti hajtóvadászat.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Becsés lapjában egy 25 év előtti hajtóvadászat van leírva. A dolog csakugyan úgy megtörtént, habár a részletekre nézve „Klió ur“*) — pedig a dolog sava-borsa épp ezekben áll — nem volt helyesen informálva; azt annál biztosabban állíthatom, mivel a kérdéses vadászatot én rendeztem.

Az első kikézésben elmondottakra nézve szó szerint igaza van. Szelkovits István akkori várnagy barátunknál étkeztünk: Fáy Gusztáv, akkori 1-ső alispán, Szontagh Bertalan, fő — alólirott aljegyző — Bodor Ábrahám 2-od alispán, Fehérvári János és Holló Dénes tvszéki bírák, Nagy Pál tvszéki jegyző, a „Mister“, az ő classicus angol phlegmájával, körül sok érdekes apróságot irhatnék, azonban elég humanismus ismertetésével főleglitenem azt, hogy midőn egyszer pihenőül mint hallgató a törvényszék egy büntügyi tárgyalásán jelen voltam s a törvényszék tőmérdek dobsina-vidéki tanut hallgatót ki s nagy bölesen itélvén, a tanuzási-díjjakat amugy papiroson realizálta is, a Mister felállott s kérde: „de hát t. törvényszék, jól laknak-e ezen szegény tanuk, a tanudíjjak hallásából, s ki és mikor fogja ezeket kifizetni?“ A törvényszék tiszteletreméltó bírái, kik közül egy sem járt az ország határán tul, mosolyogtak e nálunk szokatlan naivságon; a Mister pedig zsebébe nyúlva, egy angol bíró modorosságával előlegzte a tanudíjjakat. Memyi maradt e követelésből örök kapitális? a jó Isten tudja. Velünk étkezett még Bugaczi Laci, közigazgatási írnök, a jánosii nevű Demokritos derek fia.

Az étkezésnél minden hivattászerű unalmas théma szamizve volt. Azt tartottam: komolyság a hivataiban, kedély az étkezésnél. S csakugyan az arany kedély pótolta még a bor hiányát is. Este pedig vígan mulattunk ivás nélkül, legfeljebb egy pohár grognál a „Franczi“ nál, hol rendes társaink voltak: Török János s Fornéth Jenő tszéki bírák s olykor-olykor a jó Lőrinczy Endre bátyánk, az ő édes-savanyu kedélyállapotával.

A nyul historia pedig úgy történt, hogy az bizony soha sem nevelkedett hordóban, sem pedig érette egyikünk sem került az oldalbordájú számvevőszéke elé; de annál inkább kikaptunk a mi háziasszonyunk pörgő nyelvétől, de azt sem a nyulért.

Egy szép napon, már arra, mi napon volt, arra nem emlékszem, de semmi esetre sem szombat, mert már ekkor vacsorára mindamiunk, a kinek volt — a felesége által készített vacsorát ette — délelőtt bevetődöm a konyhába s végig nézve a hűsöket, hogy éppen valamit mondjak, kérdem: „mi lesz vacsorára?“

„Nyul“, volt a válasz.

Honnan került; ki lőtte?

„Nem lőtte azt senki, élve vettem egy válykóit tőttől.“

„Le ne szurassa kérem, becsületes gymorba nem való a nem lőtt nyul; délután vadászunk rei; — aztán vacsorára megsüthetik!“

Délben aztán meginvitáltam asztaltársaimat a vadászatra s nagynehézben rávettem a classicus tudomány másodalispánt is, kinek valószínűleg másként, mint bünyel gyanánt, puska soha sem volt a kezében, hogy ez ártatlan tréfában részt vegyen. Meg is adta az árát. Ebéd után azonnal mentem Zucker Ottó kereskedő barátomhoz s vettem egy Flóbert-puskát s egy csomó egyszerűes patronot. Mert igaz, vidám egy kompánia volt az, de azért sokkal komolyabb, mintsem hogy a város közepén, a vármegye házán, öreg lövegű fegyverrel durrogatott volna.

Mindenről gondoskodtam. Bezártam sajátkezüleg mind a két kaput, elébb szerzeszt küldvén minden látható hajdut, mert hát a vármegye urainak a decorumra is kell ám ügyelniök; hanem hát csak közigazgatás lévén jómagam, a börtönökről megfejeltek-ztem.

A nyulat kibocsátva, derekasan hibáztattuk sorra a Flóberttel. A szegény tapsi-füles egyszerű észreveszi, hogy Miks ur hátul is épített lépcsőt s vesd el magad — nekiszalad. A puska éppen a másodalispánál volt soros, ő is, mi is szaladunk a grádics felé — de Belzebut beleüti az orrát — nyílik a börtön ajtaja s egyenesen reánk bukkan két rab s a kisérő két hajdu. Szinte látszott arcukon az önkénytelen kérdés: „megbolondultak-e a vármegye urai?“

Minket majd megfojtott a kínosan elfojtott nevetés; a jó öreg alispán pedig életében még hasonló zavarban aligha volt. Csaknem remegve sugá nekem: „no én réam ugyan rám tettél.“ Én csak bizonyítottam ártatlanságomat e részben s egyuttal elzárattam a rab urakat. Az öreget bántotta e hivatalos tekintély, azon gon-

dolkozott, mint fog már most majd ő ezeknek a végtárgyalásain elkölni s komolyan forgatta az agyában, hogy neki akkorra okvetlen betegnek kell lennie. De hát már megtörtént. A nyulat tovább hajsztuk, végre Szontágh terítette le. Mi pedig vérszemot kapva, rakásra lövődztök hazi-asszonyunk minden számot tevő aprólékját. Bezzeg aztán nyakunkba is zudult a nem nagyon épületes litánia. Így történt e vadászat.

Én nemsokára bucsut mondtam a vármegyének. Egyszer bementem a városba, ebédre a várnagyhoz mentem. De mi tötött itt? Uramfia! már csupa unalmas bünyűgyeket pertraktattak S ha mutantur tempora! Én többé soha a megyeházán nem ebédeltem.

Én voltam ama vadásztársaság legfiatalab-bika. Ma már engem is megviselt az élet sok keserü tapasztalata; kedélyem szétrongyolott.

Vadásztársaim közül még hármán ének Pista bátyánk, a megye főlevéltárnoka ott nyeli a rengeteg port s legfeljebb könyvskorpiókra vadászik, Fehérvári János, ma nyugdíjas status-haemorrhoidárius — és én? vegetálok, csak a jó Isten tudja miképpen s meddig?

„Ama hajtóvadászatnak rendezője“
Hanvay Zoltán.

Nyílt levél

a „Gömör“ folyó év 1-ső számában megjelent „A hitelszövetkezés Jánosiban“ czimü közleményre.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Éppen előttem fekszik a földmivelési miniszter 1891. évi jelentése, mely a közgazdaság ügyeire nyílt betekintést nyújt. Nagyon természetesen, hogy alólirott köteleességemnek tartom, azon pontokat különös figyelemmel tanulmányozni, melyek földmivelő embereink ügyére jóiak, áldásosnak bizonyultak.

Már megelőzőleg is tisztában vagyok azzal, hogy gazdasági haladásunknak egy legfőbb factora az olcsó hitel. S viszont megölő betéje a jelenlegi silány árak mellett a drága hitel.

Gazdasági szaklapjaink telve vannak ama tanácsal, hogy hozzuk helyesebb arányt mezőgazdaságunk keretébe; fejlesszük az állattenyésztést, törekedjünk jó mag-állatokra, alkalmazzuk a beváló gépeket, a tökéletesebb szerkezeteket, jobb vetőmagot, jobb talajmunkát, telát erősebb igavonó állatokat stb. stb. S ezen helyes elvek után kommentárként oda lehetné jegyezni, de csakis olcsó pénzzel, mert különben a calculus nem leend megfelelő.

Ez oly factum, melynek hatásaként látjuk, hogy az évek óta ismétlődő, bár egészen helyes gazdasági reform eivék, nagy általánosságban nem találnak követőkre. S valószínűleg nem is fognak mindaddig érvényre jutni, míg a kereslet a földbirtokra a jelenleginél nem lesz nagyobb. Ma nap még úgy vagyunk, hogy a tőképénzes nem tartja nagy szerencsének a pénzt földdel feleselérni. Ez utóbbi sok munkával, utónlatással, vesélyes éghajlatunk alatt csekély százzalékkal s évenként csak egyetlen hozammal kapcsolatos. S ha hozzá vesszük a cselédséggel való bajlódást, a sok ezimen fizetendő adót, nem esodálom, hogy a pénz-világ emberei jobbnak látják a más iránybani foglalkozást. Ez azonban nem tarthat így sokáig; ez egy egyenletlenség, melynek megsemmisítésén fáradozni, legjobbaink méltó feladata. S a mint a jelek mutatják, már ez idő szerint pár év előtti helyzettel szemben előbbre vagyunk; s hitem szerint a javulás folyton-folyvást észlelhetőbb és észlelhetőbb lesz. Ezen átmeneti időt a község emberei igen czélszerűen használhatják fel saját körükben létesítendő hitelszövetkezet létesítésére; annál inkább, mert ez nemcsak saját erejük óramutatója lesz, de egyszersmind növeli a társadalom minden rétegének oly szükséges takarékosági érzetét.

Eddigi szavaim után már felmerülhet az a kérdés, hogy ama központban levő pénzintézet, mily összefüggésben lehet a községi hitelszövetkezetekkel? Szerény véleményem szerint benső, nem szabad, hogy legyen. Nem szabad.

1. Mert a jövő pár év lefolyása befogja igazolni, hogy biztosabb elhelyezése sehol nem lesz a tőkének, mint a községekben, s ez pedig a kamatláb csökkenését fogja maga után vonni.

2. Egy anya-intézettel való szoros összeköttetés a dolgok menetét lassítja, s időt von el, mi számításon kívül nem hagyható.

3. Lehetővé tenné egyenként a nagyobb hitel nyujthatását a nélkül, hogy a földmivelő emberek jelenlegi szakértelme biztosítékot szolgáltatna arra, vajjon a pénzt csakugyan hasznosan fogják-e befektetni.

Ezek alapján nagyon helyeslem Csizi Miklós urnak a „Gömör“ folyó évi 2-ik számában irt gondolatmenetét, mely a lassu fejlődést ajánlja figyelmünkbe. S a mennyiben pedig ezen kis-csinnye csemetéknek egy, a szó valódi értelmé-

ben vett anya-intézettel való boldogító kapasa megteremthető, csak hálásan venne bárki is.

Ezen igénytelen szavaim nem elbizakodot-tan a dolgok menetének eléje kerülése akar lenni, hanem egy kötelelesség-szerű nyilatkozat ama állítással szemben, hogy az eddigi előzmények „zöld posztós irásztaltól került szürke teoriák“. (A practikus megvalósítás érdekében eddig megyénkben tényleg kevés történt. Szerk.)

A czél s az eszközök ugyanazok voltak, mint a pestmegyei hitelszöveteknél, mely a ministeri jelentés szerint 80 községben 2 millió frton felőli vagyonnal s 7 millió nyolczszáz ezer frt forgalommal birt, ily iránynak testestől-lel-kestől híve vagyok, annál inkább a rimaszécsi járásban, hol Draskóczy László főszolgabíró teljes odaadását van szerencstm tapasztalni.

Kurinczpusztán, 1893. január 8.

Tisztelettel:
Grasselly Miklós.

Vásár után.

A tarka kép eltűnt szemünk elől; és lehetnek sokan, kik kellemesen emlékeznek a le-folyt vásárra, de bizonytal még több azoknak a száma, kik szánom s bánommal gondolnak arra vissza.

Jelen soraimnak nem is az a czélja, hogy éppen a jelenben tartott vásár mikéntjével foglalkozzam, hanem igenis annak általános hatásával, azon reményben, hogy elveim esetleg visszhangra fognak találni s tain a figyelemnek e pontra való terelését érhetnék el általa.

Nem én vagyok az első, ki hasonánytól vezéreltetve, őszintén színt vallott; sajnosan kell beismerünk azonban, hogy eredménytelenül. Lehet talán e felszólásom szerencsésébb véget ér.

Legelsőbbben az 1879-iki országos iparos gyűlés mondotta ki, hogy a kellőnél nagyobb mérvben engedélyezett országos vásárok lényegesen sértik az ipar érdekeit. Ugyanekak ilyformán szálottak 1887-ben, majd utóbb az 1890-ik évi aradi kiállítás alkalmával s most legutóbb a kassai szemlében.

Általános ismert a magyar embernek eme kifejezése, „vásári munka“, azaz hebe-hurgán összetakóit valami; — ez az a olcsó hus, melynek hig a leve; melyre a szolid iparos határozottan kimondja, hogy nem ajánlom az urnak, mint ismerősömnek, mert vásárra készítetem. S ez az olcsóság nagy mágnas, s drága tandíjjal kell megfizetni közvetlenül nekünk, s közvetve itthoni iparosainknak, kiket mellőzünk csak azért, hogy a vásárra olcsóbban juthatunk ahoz a semmi garancziát nem nyujtó ipar-czikkekhez.

De még ez hagyán volna, azt lehet ellen-venni: nyissa ki mindenki szemét, hogy ne rongta meg erszényét.

Van ennél fontosabb pont. A vásárok fel-keresése sok kiadással és sok idő elfecsérléssel kapcsolatos.

Az iparüggyek czimü lap számításai szerint 14 millió gyalog-napszámra, s másfél millió szer-kérszámra megy az ugynevezett elhasználás. S e közben pedig halljuk a panaszt közzgazdasági írónktól, hogy Magyarországon az igaz s kézi erő hiányában szenvedünk! De a téli időszak alatt talán még hagyján, ilyenkor c s a k trágyahordás s az állatgondozás akad fen, azonban, mikor a gabna-félék érését s pergesét látjuk s e mellett pedig embereink czéltalan zárandoklását országos vásárainkra, hol a dorbézolás képezi a finalét, akkor megdöbbenve kérdjük, nem lehetne-e s kellene utját vágni ennek az abnormitásnak?

S én egy vagyok a sok közül, ki határozott „igen“-nel felelek. Annival is inkább, mert feltétlen barátja vagyok a mi kisiparosainknak, kik ily uton csakis nyerhetnének a ráult kereslet folytán. S a község? A község pedig feltétlen nyerne, az áruk szolidabb forgalombi jutása folytán. S veszítene? Egy-egy tragicomikus képet, mely oly gazdag változataiban amerre csak megyünk, látjuk a gyakorlott rafineriának győzelmét a puritan, nyílt embereink zsebeivel szemben.

A tulságos gyakori vásárok által szenvednek a helyi kereskedők is, kik czikkeikkel állandó piacot teremtenek.

Az országos vásárok a kínálat s keresletnek csak nagyobb szabásu csoportosítását czélozzák, de czéljukat tévesztik, ha ezt létre nem hozzák, ha nem időszerűek. Az országos vásárok csakis oly szükségletek kielégítésére, oly termények, czikkek, közzgazdasági értékek árusítását és vételét czélozzak, mik más uton, mint országos vásár utján nem igen eszközölhetők. Ezek elvek utján hatádvá, lehetetlen, hogy be nem lássuk, hogy az országos vásárok mai száma, főkép itt Rimaszombatban, a viszonyoknak meg nem felel, tul sok.

*) Most az egyszer Klió nem úr, hanem egy előkelő asszonyság volt. Szerk.

Rimaszombatot közgazdaságilag oda kell vinni, hogy egy állandó s a megyei forgalmi érdekeket mindenkor kielégítő piacccá fejlesszük.

A kereskedelmi és ipartestületnek a gazdasági egyesületeknek ezen kérdéssel hova tovább a legnagyobb melegséggel kell foglalkozniok.

Reméljük, hogy a közügy érdekében ez meg is lesz.

X.

Vasúti-hid betolása.

Forgalmi ügyünk fejlődését jelentő fontos és nagyszabású eseményről adhatunk hírt.

Már a múlt évben elhatározottat s azonnal fogamatba is vétettük, hogy a fülek-miskolczi vonal összes fahidjai vasból konstruáltakal cseréltesse nek fel.

A munka serényen megkezdett s annak egyik legszebb sikerét ünnepljük a Lénárt falu melletti új Sajó vashid betolásában.

Folyó hó 10-én ment végbe az ünnepély, melynek részét nem diktioók, hanem a modern technika vívmányait dícsérő nagyszabású munkatette díszessé.

Réggel 8 órákor együtt volt a hivatalos világ, az érdeklődő nagyközönség.

A szép vasmű általános tetszésre talált.

A magyar államvasutak igazgatósága tervezte, az államvasutak gépgyára kalapálta össze a hatalmas művet, mely a magyar ipar és technika haladását hirdeti. Az alapjához szükséges munkák a helybeli osztálymérnökség által, élén derék vezetőjével Ledniczky Péterrel vezetették s Kiss Jenő Bpesti vállalkozó-mérnök által végezték keresztül.

A betolás gyors és épp ez által meglepő munkáját is Ledniczky Péter mérnök vezette Gedeon János s Szabó Jakab mérnökök asszisztenciájával.

S e munka nem csekély volt, mert a hid nag méreteiben készült.

Szabad nyílása 50 méter, támponttól-támpontig 51.1 méter hosszú az új hid, vasrács szerkezettel s tekintve, hogy a fülek-miskolczi vonal előbb-utóbb elsőrangúvá tétetik, ennek megfelelően a vashid is elsőrangúnak épült.

Szinte hihetetlennek látszott, hogy a hatalmas alkotmányon, mely még impozáns megjelenésével most még a szemlélődés tárgya csak, pár óra múlva vonatok robnognak keresztül.

A kétség azonban nem sokáig tarthatott. Pont 8 órákor reggel megkezdődött a munka a faszervezet és felépítmény szétbontásával.

Ez az óriási munka 3/4 10 órákor már kész volt.

Ez volt az első fejezet. Most jött a döntő momentum: a vasszerkezet behuzása, mi 2 emelő darral történt.

S most jön az erőműtan legelragadóbb jelenete. 1100 tonna vasat, vagyis 110.000 kilogramm vasat 4 kis gépecskével 4 ember, hidraulikus Brahm-féle sajtóval, melyben 20 liter víz küzd az óriás vastömeggel, bocsátanak le az alapjaira. Ez a brilláns munka délután 3 órákor kész volt, a vashid ott állt alapjain rendületlenül, hogy emléke legyen mindazok munkájának, kik létesítéséhez hozzájárultak.

Most következett az új hid próbája.

Hét darab mozdony állt a hidra s töltött ott hosszabb időt, mely alatt egy bizottság vizsgálta nagy figyelemmel a statikai hajlás s súlyedés mértékét.

A súlypróba pompásan sikerült.

Most jött a gyorspróba.

A mozdonyok örült sebességgel rohantak át a hidon, de a hid rendületlenül állt.

Ezzel befejezve lévén a nagy munka, délután 4 órákor a jegyzőkönyv felvételét, s Décsy Lajos miniszteri biztos átadta a hidat a forgalomnak, s a délután Miskolcz felől jövő vonat már az új hidon robogott keresztül.

Közben egy érdekes incidens történt.

A forgalom ugyanis egy pillanatra sem akadt fel, s a déltájt Fülek felől jövő vonat utasai a hidnál egy másik, a tulsó oldalon várakozó vonatra szálltak át.

Az osztálymérnökség a régi hid felett egy pompás gyaloghídat korlátokkal építtetett, homokkal behintette, így a közlekedés teljes biztonsággal történt.

A nagyfontosságú munkálatnál jelen voltak: Décsy Lajos miniszteri biztos a felügyelőség részéről, a magyar államvasutak igazgatóságát Maurer Vilmos felügyelő, a hidosztály főnöke, Maserevits mérnök képviselték. A miskolczi üzletvezetés részéről Görgey László főfelügyelő üzletvezető, Gianone Adolf felügyelő, Stan kóczy felügyelő, Bende Oszkár főmérnök voltak jelen.

Az államvasutak gépgyárát Kosztkie-

vits mérnök, a forgalmi főnökséget Bach János repraesentálták.

Az osztálymérnökség teljes számban megjelent. Ott volt a munkálatok vezetője Ledniczky Péter. Gedeon János és Szabó Jakab, mint közreműködők.

A közigazgatás részéről Draskóczy László jelent meg, ki a sajtót is repraesentálni hivatva volt.

Az érdeklődő nagyközönség is szép számot adott. Ott láttuk Fodor Abaffy, Szelezky Dénes, Horváth József, Hanvay Aladár, Szelezky Zoltán, Kossuth József, Bráz, r-szécsi plebános, Sozinák stb. urakat.

Délután 2 órákor a bánrvevei állomáson fényes bankett volt, melyre egy salon-kocsi vitte a hivatalosakat, kik közt volt Draskóczy László is.

Az érdeklődő nagyközönség a lénártfali korcsmát váasztotta szállásnak.

Étkelés után a helyszínen természetesen ismét mind megjelentek. Megjegyezzük, hogy az osztálymérnökség derék mérnökei a banketten nem jelentek meg, hanem serényen tovább dolgoztak.

E nap sokáig szép emléke fog maradni a jelenvoltaknál, s a létesítők s közreműködők dícsőségét hirdetni fogja az új vas-hid.

Felhívás.

Tisztelettel értesitem Gömörmegye területén a vidéki járás bíróságoknál és szolgabírói hivataloknál alkalmazásban levő díjnok urakat, hogy a „Gömörmegyei Díjnok-Segélyző Egyesület” alapszabályai a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által már megerősítést nyertek; midőn ezt tudatni szerencsés lehetek, egyszersmind felhívom a t. díjnok urak figyelmét arra nézve is, ha ezen egyesületbe netalán belépni óhajtának, ebbeli szándékukat annyival is inkább szíveskedjenek tudatni velem, hogy részükre — mihez tartás végett — az egyesület alapszabályait mielőbb megküldhessem.

Rimaszombat, 1893. január hó 14-én.

Mihályi Lajos
egy. jegyző.

Díjnok-segélyző egyesület.

„Segíts magadon — az Isten is megsegít” elvét tartották szem előtt vármegyénk díjnokai, midőn megalakították a „díjnok-segélyző egyesület”-et.

És ez egyesületre égető szükség volt; szükségük volt első sorban maguknak a díjnokoknak, kik napi 7—8 óráig tartó, testtelkel őr irodai munka mellett havi 25—30 frtból kénytelenek tetgetni életüket, de szükség volt a társadalomnak is, mely nem nézheti közönynyel, hogy a hivatalos apparatus egy oly nélkülözhetetlen eszköz, melynek legnagyobb része műveltségénél fogva hivatva van arra is, hogy a társadalomban helyét becsülettel betöltse — az anyagi megélhetés gondoljai és küzdelmei között kétségbeesetten gondoljon arra a helyzetre, mikor önhibáján kívül történhet esély vagy betegség következtében kicsiny jövedelmét is elveszítve talán családjával együtt a többé már el nem tűrhető nyomornak legyen kitéve.

És a társadalom nem is fogadta közönynyel e mozgalmat. Alig kerültek vissza a miniszteriumtól a megerősített alapszabályok, máris 34 alapító tagja lett 10 frt tagsági díjjal az egyesületnek. És a mennyire az érdeklődést ismerjük, e 34 alapító-tag még csak kicsiny mustármag, mely azonban már a közel jövőben terebélyes fává fogja magát kinőni, terebélyes fává, melynek védelme alatt az egyesület rendes tagjai — a díjnokok — megvédve érezhetik magukat bármely véletlen veszélytől.

A még csecsemő korát élő egyesület is figyelemreméltó tevékenységet fejt ki. Bizva abban az érdeklődésben s meleg rokonszenvben, mely mozgalmát kíséri, alapítókéjének gyarapítása céljából egy hangversenyvel összekötött táncmulatság rendezését határozta el a jövő február hó 1-re.

A hangversenyhez való részvételre oly

egyéneket volt szerencsés megnyerni, kiknek már nevei vonzani fogják a közönséget, s már előre biztosítják a mulatság sikerét.

Mi is örömmel üdvözljük e mozgalmat, s midőn e helyen a „Díjnok-segélyző egyesület”-et a nagy közönség figyelmébe ajánljuk, egyszersmind azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy az egyesület hangversenyét, mely bizonyára a farsangnak egyik legszebb s legélvezetesebb mulatsága lesz a nőegyesület jelmez-estéje mellett, a jótékony cél tekintetéből is ugy a vidékről, mint a városból, a lehető legnagyobb számmal látogassák meg.

Lótenyésztés ügyében.

A lótenyésztési bizottság 1893. január 10-én tartotta ülését. Jelen voltak Farkas Abraham elnök, Bornemisza László alispán, Szentmiklóssy István, id. Hegyessy Sándor, Kubinyi Géza, Fáy Barna, Szentiványi Árpád, Máriaassy Andor bizottsági tagok, Lukács Géza tbeli főjegyző, mint a bizottság jegyzője.

Elnök üdvözlö a megjelent tagokat, előterjeszté a m. kir. földmívelésügyi miniszter 1892. évi december 1-én 67912. sz. rendeletét, mely a vármegye területére kirendelt fedeztetési állomásokat megalapítván, a zab árát 5 frt 50 krban, a széna árát 2 frthn határozta meg. Mivel azonban ezen ár mellett a takarmány be nem szereshető, a követendő eljárásra nézve határozatot kér.

A gyűlés beismeri, hogy egyrészt ily áron a takarmány be nem szereshető s mérséksz pedig a fedeztetési állomásokat nyert községek az árkülömbözöt fedezésére sem jogszerűleg, sem méltányossági indokból nem kötelezhetők, azért egyhangulag elhatározta, hogy mivel a takarmány-szükséglet fedezésére azok vannak első sorban hivatva, kik annak hasznában részesülnek, azért minden fedeztetés az 1 frt istállópenz mellé még 30 kr. pótdíjra kötelezetnek. Ez a vállalkozónak fizetendő számadás kötelezettsége mellett. A takarmány vétele után esetleg maradó pénzüsszeg vármegyei lótenyésztési célokra fordítandó.

A fedeztetési állomások felügyeletével Ajnácskőben Ebeczky Elek, Jolsván Máriaassy Gyula, Tornallyán Szentmiklóssy Andor, Feleden Draskóczy László bizattak meg a 30 kros pótdíj-jának a vállalkozókkal leendő elszámolás is rájuk bízván.

Nyilt kérelem.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Az „Országos Magyar Gazdasági-Egylet” hivatalos közleményében Grasselly Miklós rimaszombati m. kir. földmives iskolai tanár ur az e vidéki lótenyésztésnek egyik bajjál a ménék hiányát hozta fel, holott a mint az köztudomásu, nem egyedül a ménék hiánya, hanem még számos mellék körülmények is közreműködnek arra nézve, (eltekinve azon nagyobb lótenyésztőktől, kik saját, avagy bérmének felett rendelkeznek,) hogy a meglévő tenyész anyag megfelelő és határozott tenyész-iránynak követése mellett kihasználható lehessen.

Mily nagy előnnyel járna egyes vidékekre, ha egy egységes tenyész-irányt követhetne, azt vitatni teljesen felesleges; e részben máris utmutatásul s követendő példának az ország egyes vidékei, a hol — mint például Mezőhegyes vidékén — e részben máris barmulatos eredmények érettek el.

Valjon czélszerű és lehetséges volna-e itt Rimaszombatban, a m. kir. méntelep egyik székelyén, esetleg az érdekek szövetekezése és csoportosulása mellett, a vidék tenyészítőire nézve bizonyos tenyész-irányt megállapítani s azt esetleg e czélra külön kibérrendő ménék mellett is eszközöltetni: oly kérdésnek tekintem, a melyet éppen a folyó hó 25-ére kitűzött menosztályozás alkalmából felvetni időszerűnek tartok és hogy azt csakis most, némileg elkéssetten hozom nyilvánosságra, egyedüli okát abban találja, mert mindeddig hittem és reméltem, hogy e részben illetékesebb és szakavatottabb egyének ez irányban némi eszmecserét napirendre hozni máris időszerűnek tartani fognak.

Azon hitben, hogy jelen felszólalásom által a közérdekeltséget felébresztve, a közérdekek tehetek némi szolgálatot, teljes tisztelettel vagyok Rimaszombatban, 1893. január 9-én

Süteó István.

A magyarság ügye a tótság közt.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Gömörmegyének van egy kis faluja, a mely nem a bányák, gyárak idegen fényétől vonja magára a gondos szemlélődő figyelmét, hanem azon magyar szellem által, mely benne életre kelt. E munkásságról óhajtanék írni egyet-mást a tek. Szerkesztő ur becses lapja közvetítésével, tudva azt, hogy a lap kerete mindenkoron szívesen magába fogadja oly soroknak közlését, a melyekből, ha csak egy morzsányi haladás is észlelhető a magyar nyelv terén.

A rozslósznyai ev. egyházhívek 1886-ig szívből magyar érzelmű, de Istentiszteleti nyelvre nézve tótok voltak. Ez évben azonban szívők hő óhaja valóvá lön. A nagyságos és nagytiszteletű esperességi elnökség új és új hervadhatatlan levéllel gazdagította egyházi látogatása alkalmával a magyar nyelv ápolása terén szerzett koszoruját akkor, midőn a rozslósznyai egyháznak érdeműs — Isten kegyelméből már 19 év óta felügyelő Tek. Szontagh Andor ural egyben örömmel adtak áldást a híveknek ama óhajára, hogy Egyházukban ezentul minden hóban egyszer magyar nyelvű vasárnapi Istentisztelet legyen. Ez történt 1886-ban. Azóta az elvetett magból gyümölcsöző fa lett.

A hívek, valamint az egyház vezetői látván, hogy Kupecz János tanító urban lelkes, s a magyar nyelv tanításában is szép sikert — ép úgy mint jó hírnevű elődjénél P. Krausz János tanító urnál — biztosító férfinál áldatván meg, határozatilag kimondották 1889-ben, miszerint iskolájukat teljesen magyar nyelvűvé teszik, alkalmat adván arra, hogy a gyermekek már zsengekorukban a haza édes nyelvét itthon sajátítsák el.

Az iskola ügye így rendezve lévén, csendben s nyugodtan folyt a munka iskolában és egyházban, a melynek eredménye az, miszerint egyházzgyűlésileg kimondatott, hogy hetenként ketszer tartassék magyar nyelvű reggeli istentisztelet. Mennyi öröm, mennyi boldogság ragyogott a hívek szemében, midőn e szavakat hallák: Szeretve tisztelt Felügyelő uruktól: „a ti örömetek az én boldogságom, s oly szép tettekben nyilatkozó kazafiaságtok az én büszkeségem.“ Ily kiváló vezető, s ily nagy mérvű lelkesedés mellett önkényt folyt az, hogy a gyermekek magyar nyelvű confirmatioi oktatásban is részesülnek.

Ezzel be is fejezhetném soraimat, azzal az édes reménnyel, hogy talán a tettek eléggé bebizonyították, miszerint egy morzsányi haladás a magyarosodás terén történt 1886. óta a mi kis egyházunkban rozslósznyai községünkben is, — a mely tévedésből kihagyatott a S. E. Gömörmegye földrajzából, — ha újabb események nem indítanak arra, miszerint továbbá is igénybe merészeljem venni a szíves olvasónak figyelmét, ki ez igénytelen sorokat arra méltatta, hogy végig fusson rajtok tekintetével.

Lehet, hogy nem feltűnő esemény egy népes intelligens városban, ha egy dalárda alakul, de egy kis 330 lelket számláló falucsukában, ha egy magyar dalárda, téli időnyre szóló olvasó körrel egybekötve alakul, az oly esemény, a mely elismerésre érdemes.

Elismerés illeti meg a dalárda megalakulásánál buzditólag ható, s minden jóért lelkesítő, érdemes községi előjárót Kliment Mátyás bírót, ki a közművelődési egyletől is megemlékezik, valamint Gyuró András egyházi gondnokot, kik állásuknál fogva, mint mindig, ugy most is maguk járnak elől jó példával, elismerés illeti a maroknyi népet, ki napi fárasztó munkája után örömmel vesz részt kedélyes, lelket nemesítő szórakozásban, elismerés illeti a dalárda vezetőjét Kupecz János tanító urat, ki semmi áldozatot sem tart nagygnak, hogy kedves hazánk édes búbájosan zengő nyelvét a jó iránt fogékony hívek szívébe mind mélyebben oltsa, s végül elismerés és hála illeti a minden jót szóval és tettel koronázó, folytonos haladásra serkentő egyházi felügyelet tek. Szontagh Andor föld-birtokos urat.

Óvja, tartsa s áldja a mindenható Isten a haladni óhajtó községet s egyházat, hogy a jövőben még szebb eredményeket mutathasson.

Kiváló tisztelettel, maradok tek. Szerkesztő urnak

Rozslósznyán, 1893. január 10-én.

Kész szolgája:
Ponyiczky Pál.
ev. lelkész.

községből 1892. év október hó 1-től 1892. év december hó 31-ig 2952 egyén által következő régi ezüst érmek váltattak be:

1. 1258 drb. korona tallér	
á 2 frt 30 krral	2893-40
2. 184 drb. fél korona tallér	
á 1 frt 12 krral	206-08
3. 547 drb. negyed korona	
tallér á 55 krral	300-85
4. 5887 drb. 2 frtos, vagy	
sendő á 2 frt 10 krral	12362 70
5. 288 drb. 1 frtos, vagy fél	
sendő 1 frt 05 krral	302 40
6. 626 drb. újabb veretű hu-	
szas lira Austricea á 35 krral	219-19
7. 60161 drb. régiebb veretű	
huszas á 34 krral	20454 74
8. 995 drb. 1/6 frtos régi 10	
kros á 17 krral	169-15
9. 171 drb. 1/12 frtos régi 5	
kros á 8 1/2 krral	14-53
10. 40 drb. 1/20 frtos régi 3	
kros á 5 krral	2—

Összesen: 369211-95

A beváltott ezüstérmek mennyiség és értékét tekintve, egyrészt örvendetes, hogy ily aránylag csekély számú egyénnél ilyen szép értékű kincs találtatott, de másrészt szomorú bizonyossága annak, hogy közönségünk a tisztességes vagyonszerzés mesterségében nagyon tapasztalatlan, mert egy félszázadon át holt tőkeként zár alatt őrizte kincsét.

Igaz ugyan, hogy ezen század közepéig sok viszontagsággal kellett küzdenünk és abban az időszakban az arany és ezüstérmek gyűjtése némi jogosultsággal birt; mert akkor sem a magyar, sem az osztrák államnak ércz alapra fektetett pénzértéke nem volt — az állam és bankjegy pénzünk más országok értékének megfelelő egyenértékkel nem birt, folytonos árcsökkenésnek volt alávetve.

Az ezüstérmek beváltása alkalmával igen gyakran észleltem, hogy köznépünk, de különösen a tót ajkuak, (mert megjegyzem, hogy a kitüntetett értéknek 1/3 részét ők váltották be), egy bizonyos nemével a kegyelet és tiszteletnek ragaszkodtak és csak könyes szemmel válhattak meg a nemes ércztől — ötven-hatvan éves egyének mondották, hogy még nagy atyjoktól birják emlékül, azért nem váltják be; szegények nem is tudják, hogy ilyen hosszú idő alatt a rejve tartott kincsnek gyümölcsötzetése által vagyontuk megnégyszerezik.

Meg kell említenem, hogy a magas kormány a régi ezüst érmek beváltására meg lehetős rövid időt tűzött ki, lehet hogy kevesen sejtették, hogy egyes vidéken annyi, a forgalomból elrejtett kincs hever. Az állam pénztárak csakis az osztrák veretű ezüst érmek beváltására hatalmaztattak fel, pedig a nép között nagymennyiségben található külállamok ezüst érmei is, azoknak értékét nem ismerve nagyban károsodnak; mert sajnos, hogy akadnak mindig élelmes sáfárok, kik a köznép tájékozatlanságát felhasználva, az ezüstérmeket a magas kormány által meghatározott és az állampénztárak által fizetett értéken jóval alól szedik be.

Végül felhívom a tisztelt közönség becses figyelmét, hogy a közel jövőben forgalomba hozandó új arany és ezüstérmek elfogadása, nemkülönben a még jelenleg forgalomban levő, de időnkint bevonandó ezüstérmek, ugyszintén az állam- és bankjegyek beváltása körül követendő eljárás iránti tájékozás végett az állami pénztárakhoz forduljanak.

Rimaszombat, 1893. január 14-én.

Málik Vilmos,
m. kir. adótárnok.

Az idei fősorozás.

Kezdetét veszi a sorozás Rimaszombat r. tan. városban márczius 15-én, következőleg:

Utazik a bizottság márczius 14-én Rimaszombatba.

Márczius 15., 16., 17., 18., 19. és 20-án soroz a rimaszombati fősorolabirói sorozó járás, mely állít I. k. o. 265, II. k. o. 175, III. k. o. 130, összesen 570 legényt.

Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Okolicsányi Gáspár és Samarjay János, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Márczius 21-én soroz Rimaszombat város, mely állít I. k. o. 50, II. k. o. 15, III. k. o. 18, összesen 83 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Institorisz Endre és Nagy Ferencz, p. orvos dr. Szabó Samu megyei főorvos.

Márczius 22., 23., 24., 27. és 28-án soroz a rimaszécsi fősorolabirói járás. Állít I. k. o. 280, II. k. o. 207, III. k. o. 169, összesen 565 legényt, Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Madarassy Gyula és Hámos Aladár, polg. orvos dr. Szabó Samu megyei főorvos.

Márczius 29-én utazik a bizottság Tornallyára.

Márczius 30., 31-én és ápril 1., 2., és 3-ik napján a bizottság működése a husvétii ünnepek miatt szünetel.

Ápril 4., 5., 6., 7. és 8. napján soroz a tornallyai járás, mely állít I. k. o. 310, II. k. o. 207, III. k. o. 149, összesen 666 legényt. Polg. elnök az alispán, bizottsági tagok: Szentmiklóssy István és Hámos Árpád, polg. orvos dr. Szabó Samu főorvos.

Ápril 9-én utazik a bizottság Jolsvára.

Ápril 10. soroz Jolsva r. t. város. Állít I. k. o. 35, II. k. o. 12, III. k. o. 10, összesen 57 legényt. Polgári elnök az alispán, biz. tagok: Neográdi Lajos és Czibur Imre. Polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Ápril 11., 12., 13., 14. és 15-én soroz a nagy-röcei fősorolabirói járás, mely állít I. k. o. 300, II. k. o. 210, III. k. o. 152, összesen 672 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Heinzelmann Alfréd és Podraczky Endre megyebizottsági tagok. Polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Április hó 16-án utazik a bizottság Nagy-Röczére.

Ápril 17-én soroz Nagy-Röcze r. t. város, mely állít I. k. o. 21, II. k. o. 10, III. k. o. 17 legényt, összesen 48 legényt. Polgári elnök az alispán, biz. tagok: Mihaik Dezső, Perjessy László, polgári orvos dr. Szabó Samu megyei főorvos.

Ápril 18-án utazik a bizottság Dobsinára.

Ápril 19-én soroz Dobsina rend. t. város, mely állít I-ső k. o. 82, II. k. o. 43, III. k. o. 45, összesen 170 legényt. Polgári elnök az alispán, biz. tagok: Szontagh Boldizsár és Sárkány Miksa, polgári orvos Maurer Arthur vármegyei t. b. főorvos.

Ápril 20-án utazik a bizottság Rozsnyóra.

Ápril 21-én soroz Rozsnyó város. Állít I. k. o. 37, II. k. o. 27, III. k. o. 24, összesen 88 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Nehrer Mátyás és Markó J. Imre, polg. orvos dr. Maurer Arthur vármegyei tiszteltbeli főorvos.

Ápril 22., 24., 25., 26. és 27-én soroz a rozsnyói fősorolabirói sorozó járás, mely állít I. k. o. 255, II. k. o. 190, III. k. o. 179, összesen 624 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Szontagh József és Matolay Bertalan m. biz. tagok, polg. orvos dr. Maurer Arthur vm. t. b. főorvos.

Ápril 28-án utazik a bizottság haza.

A sorozás mindenütt az ujonczozási előmunkálatok tüzetes megvizsgálásával veszi kezdetét. Ezután következik az állítás a lajstromkönyv sorszáma szerint, a midőn a bejelentett igény-jogosultsága tekintetében beadott felszólamlások szintén elintézésben részesítetnek, megvizsgáltatnak, a póttartalék és honvéd nyilvántartásból cím vesztesé folytán állítatni rendelt hadkötelesek vagy ezeknek megvizsgálandó hozzártatózók és mindezek után lezáratik a sorozási eljárás és elkészítetik az állítás kimutatásáról szóló kimutatás.

Az alispánnak történhető akadályoztatása esetén helyettes elnökül Dobsinára, Rozsnyóra éj Rimaszombatba Lukács Géza vmegyei t. b. főjegyző, Jolsvára és Nagy-Röczére Mihaik Dezső és Tornallyára Tornallyay Zoltán vm. biz. tagok küldetnek ki.

A pengő pénziáb szerint vert ezüst érmek beváltásának eredménye.

A rimaszomaati magy. kir. adóhivatal kerületét képező Rimaszombat város és 116

Pályázati hirdetés.

A vezetésem alatt álló kir. törvényszék-nél rendszeresített s üres dőbe jött tót tolmácsi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerai óhajtják, hogy a nádorsági m. kir. Igazságügyminiszter ur 1873 évi október 22. 32942. számú rendeletének 6. §-ában előirt képesítési kellékeket kitüntető, a 8. §-szerint felszerelt kérvényeket folyó év január hó 31-ig hozzám annál bizonyosabban nyútsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Az ügyvédek, közjegyzők s általában jogismereteket kimutató egyének, más hasonló nyelvképességgel bíró folyamodók felett elsőbbségben részesíttetnek.

Rimaszombat, 1893. január 9-én.

Kubinyi Aladár.

(Hiv. hird.)

kir. törv. elnök.

Hirdetmény.

A Bánréve—tornallyai országot mentén, Abafalu határában lévő „Vigyorgó” nevezetű kocsma épület, állás és istállóval, valamint 1336 □ ölet tévő föld területtel szabad kéztől örök áron eladandó. Bővebb értesülés szereshető T. Sza k a 11 János gazdasági intéző urnál Abafalán.

414./892. sz.

Pályázat.

A kokovai v. urbéresek és köz birtokosság erdőbirtokánál üresedésben lévő erdő-óri állomása pályázat hirdettek.

Pályázók felhívhatnak, hogy az 1879-ik évi XXXI. t. cz. 37. §. által követelt szak képzettségüket, erős és ép testalkatukat, jó látó, halló és beszélő képességüket, megyei főorvos, vagy városi, járási orvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkoruk és illetőségüket anyakönyvi-kivonattal, a magyar nyelvnek szó- és írásban, a tót nyelvnek szóban való tökéletes bírását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket február hó 2-ig adják be.

Ezen erdő-óri állás javadalmazása:

1. Évenként 180 frt havi részletekben.
2. Lakás természetben.
3. 16 méter tűzifa természetben.
4. 2 drb marha és 4 drb sertés számára legelő.
5. Az erdei kártételek 1/3-ad része.

A megválasztandó erdő-óri hűteles helyét azonnal elfoglalni.

M. kir. erdőgondnokság Nyustján, 1893. év január hó 1-én.

Somogy Lajos,
m. k. erdősz.

Cser eladás nagyban.

A keleméri határban, közel a bánrévei vasuti állomáshoz, első osztályú minőségű

c s e r

552 magyar hold erdei területen eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Diószeghy Zsigmondné Kelemérben.

Reisz József

női- és férfi-divatáru raktára
RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy raktáramat a

farsangi idényre

mindenféle béli ezikkkel felszereltem, ugymint: Crepek Voile de len és Mislin, Atlas Satin különféle színben, továbbá mindenféle béli betépek, legyezők legújabb kivitelben, virág garnitúrák, fejdíszek virágokból összeállítva.

Ujdonságok fejdíszekben, Sarf-fele briliant Diademok, diszhajtúk, brochok és karpereczek.

Továbbá nagy választékban ujdonságok valódi francia modell után: bluzok, Jabok minden színben és kivitelben. Keztyűk, béli zsebkendők, selyem és battistból.

Továbbá figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy

MINDEN TELI ÁRUT

saját áron alól az idő előhaladottsága miatt beszerezhetik. A n. é. közönség becses pártfogását kikérve, maradtam teljes tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

ENGEL ADOLF

divatáruháza

RIMASZOMBAT, FŐTÉR 13. SZ.

A farsangi idényre!

Raktáramat a helyben már előkészületben levő jelmez-estély és táncvigalmakhoz alkalmazkodva, a legújabb divatárakkal u. m. Crepe, Voile de Lain, Mou seline d'l Inde, Atlas, Satin, különféle selyem szövetek: Satén de Lyon, Satén Mervilleux, Broetát, Pongee, selyem foulard, valamint még számos e helyen elő nem sorolható selyem Gazé szövetek, himzések és csipkékel dusan felszereltem, melyek szives megtekintésére van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen meghívni.

Ez alkalommal tudatom egyszersmind a n. é. városi közönséggel, hogy kereskedésben az eddig berendezett mintakészletet, mely körül igen gyakran történtek visszaélések, 1893. január 1-től teljesen feloszlatom, ennél fogva tölem helybeliek kivétel nélkül hűzhoz mintákat nem kapnak.

Amidőn elhatározásomat ez uton juttatom a n. é. városi közönség szives tudomására, kérem komoly jellegénél fogva figyelemmel kísérni, nehogy egy, vagy másrésztől neheztelésre szolgáltatassak okot akkor, amikor valaki mintagyűjteményt kér és visszautasítatik.

VIDÉKRE MINTÁKAT BÉRMENTVE KÜLDÖK.

A n. é. közönséget ujdonságaim megtekintésére ismételve felhívom, és maradok azon kérelemmel, hogy b. bizalmukkal továbbra is kitüntetni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF,

divatkereskedő

Rimaszombat, főtér 13.

Meghívó. A „gömörmezei díjok-segélyező egyesület“ f. évi február hó első napján saját alapítókéjének gyarapítása céljából a „Három Rózsza“ szálloda diszterében „hangversenyt“ rendez, melyre kívül címzettet és családját tisztelettel meghívja a gömörmezei díjok-segélyező egyesület nevében: Lukács Géza elnök, Rónay Gyula egyleti alelnök, Mihályi Lajos jegyző. Helyarák személyenként: oldalszék és két első padosorban 1 frt, a következő három padosorban 80 kr., s a többi padosorokban 60 kr. Állóhely 40 kr., deák- és katona-jegy 30 kr. Az előadást táncmultság követi. A felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók özv. Miskolczy Istvánné czukrászdájában. — Műsor, 1. „Veteránok“ Szentmiklóssy Elemértől. Előadja a rimaszombati dalárda. 2. Alkalmi költemény. Szavalja a szerző, Mihályi Lajos. 3. Népdal-egyveleg. Zongorán előadja Glósz Aranka k. a. 4. Felolvasás. Tartja Széless Ödön. 5. Magyar népdalok. Énekli Rábely Katica k. a. 6. „Die klagende Nachtigall.“ D. Krugtól. Zongorán játssa Soós Irén k. a. 7. Magyar népdalok. Tilinkón játszva zenekisérttel Desseffy Gizella k. a.

Agömörmezei ifjusági bálra, melynek megtartása f. évi február 11-ikére van elhatározva, a rendező-bizottság már végleg megalakult. Elnök: Draskóczy László, alelnökök: Mária-assy Gyula és Török Gyula, pénztárnok: Bornemisza Elemér, jegyző: Széless Ödön, bizottsági tagok: Desseffy Árpád, Diószeghy Zsigmond, Diószeghy László, Diószeghy Dezső, Fáy Gyula, Farkas Géza, Feledy Ferencz, Glosz Gyula, Hanvay József, Hevessy Barna, Hevessy Péter, Löcherer Gyula, Luzsenszky Henrik báró, Madarassy Zoltán, Márton István, Nagy Elemér, Nagy Iván, Nehrer László, Nehrer Gyula, Nyáry László báró, Papszász Gyula, Rad-vánszky György, Radvánszky Kálmán, Ragályi István, Szabó László ifj., Szabó Nándor, Székall Ferencz legifj., Szelezky Zoltán, Szelezky Árpád, Szent-iványi Géza, Szentiványi Béla, Szilárdy Béla. A meghívók szétküldése a jövő hét elejére várható. Az érdeklődés már isok helyről jelenkezik.

A nagyroczei mükedvelő-társulat f. hó 6-án tartotta tisztújító közgyűlését a vendéglő nagy termében. Mintegy 80 tag lehetett jelen, mi erős biztositókat nyújt arra nézve, hogy e szép multtal bíró jótékony társulat megújult erővel folytatja áldásos mükedését. Elnökök: Mihalik Dezső, titkárra: Perjessy László, pénztárnokká: Szuhay Zsigmond, szertárnokká: Kocsis Samu választattak meg egyhangulag. A közgyűlést kedélyes táncmultság követte, mely kivilágos kiviradtig tartott.

Tiszti díszebéd. A helybeli cs. és kir. tüzérszaktikar f. hó 14-én fényes ebédet adott, melyre egy a vármegyegye, mint város legkiválóbb férfiai voltak hivatalosak. Az ebédnél ott voltak: Hámos László főispán, ki egyenesen ezen alkalomból érkezett városunkba, Bornemisza László alispán, Szabó György polgármester, Kubinyi Aladár törvényszéki elnök, Netkovszky Adolf pénzügyigazgató, Török János, továbbá Barna Imre, Beliczky Viktor, Hanvay Győző, doktor Löcherer Tamás, doktor Marikovszky István, Medveczky Sándor, Nagy Ferencz, dr. Szabó Samu. A menüt ősi szokásokhoz híven sikerült tosztok fűszerezték. Rosenauer József alezredes a vendégekre s a főispánra, mint a társadalmi élet egyik mozgató erejére emelte poharát. Hámos László főispán hangsúlyozva a polgárság s katonaság egyetértését, a tisztikart s annak élén Rosenauer alezredesét éltette. Bornemisza László alispán a király, mint legfőbb hadur s legelső magyar emberben megnyilatkozó összhangban mutatkozó példát eszményül állítva, poharát emel ezen eszmény terjedéseért. Kubinyi Aladár a fusiok sokat hangzóztatott korszakában a hadsereg s polgári elem fusióját látja legserencsebbnek. Erre emeli poharát. Szabó György is az egyetértésért ürti poharát, felhossa 1660-ból Spandau generális s a kassai polgármester egyetértő eljárását. Török János a kaszinó nevében üdvözlő a tisztikart. A kedélyes társaság csak a késő délutáni, mondhatni esti órákban oszlott szét. A hadsereg s polgárság közös lélekemelő együttlétét üdvözöljük.

Gömörm. művészek kiténtetése. Az ifjabb festő művész generáció közt elismerésre méltó helyet tudott magának kivívni Neogrady Antal jolsvai születésű megyénkbeli művész, fia Neogrady Lajos, Coburg hercegi tisztnek. Az ifjú művész komoly tanulmányait Münchenben végezte, s onnan nagy műtápszatlatokkal gazdagodva hazájába visszatérve, képeivel mindig megjelenik a képzőművészeti csarnok kiállításain — az utóbbi időben pedig képei nemcsak figyelmet, de feltűnést is okoztak, sőt Őfelsége a király az őszi tárlaton egy képet meg is vett tőle. Az idei téli tárlaton 12 képe volt kiállítva, s mind a tizenkettő oly tetszésre

talált, hogy csakhamar mind vevőkre akadt. A megyebeli művész e kiténtetése nem áll egyedül, mert a szobrászat terén ép ily sikereket arat Holló Barnabás fiatal szobrász, kinök Széchenyi-féle domborművét az akadémia épületének homlokzatára a kivitelre elfogadta. A művész Széchenyi István grótot az 1825-iki országgyűlésen örökíti meg, midőn a tudományos akadémiát megalapította. A szakértők véleménye egyhanguan elismerő. Gratulálunk a két ifjú művésznek.

A „gömörmezei magyar közművelődési egyesület“ rimaszombati körének választmánya vasárnap, január 8-án délelőtt Molnár József elnöke alatt gyűlést tartott. A gyűlésen fontos határozatok hoztak a szegénysorsu tanulók felszegélyezése tárgyában. Határozatba ment, hogy ily célra a román kath. és polg. leányiskolánál 30–30 frt, a községi iskolánál 50 frt, a gümnasium tanulónál 60 frt segély fog kiosztatni. Azonkívül pályadíjak lesznek kiténtve. 10 frt igényt tarthat, ki március 15-ikére legsikerültebb hazafias dolgozatot készíti, 5 frtra, ki kiténtetést végzi azt, 5–5 frtra, két legjobb tanuló, s 5–5 frtra, két községi iskolai legjobb tanuló tarthat számot. Az intézetek igazgatói s illetve főnökei már betérjessztették jelentéseiket az elnökhöz, melyben a segélyre legérdemesebbetek megnevezik. Midőn e tényeket constatáljuk, egyuttal örömmel üdvözöljük az egyesület rimaszombati körét, élén annak elnökét Molnár Józsefet, hogy a kiadott humanus jelesnek megalósítását annyi erővel vitte a tettek mezejére. Minden tövis, melyet az egyesület kultúránk nyomortól vértő testéből kivessz, rózsát fog virítani.

A rimaszombati vadásztársaság f. hó 13-án rendkívül érdekes vadászatot rendezett nyulakra a tamásfalusi határban. Reggel 8 órakor volt a Nimrod-fiaknak találkozója az ugynevezett Csepjésnél, hova a vadásztársaság a szánok hosszú során érkezett. Együtt voltak a találkánál: Török Bálint, Bornemisza László Cseh István, Badingi Gyula, Feledy Ferencz, Held Ede, Lokcsánszky Endre, Mária-assy László, Madarász Pál, Melczér Gyula, Nagy Ferencz, Ragályi Géza, Szabó Vincez, Tornony György. A társaság ezután vadászott a déli órákig, s a vadász-ebédre a majsai határ felé eső részen egy terebélyes 1 és fél méter átmérőjű fa tövében gyűltek össze. A rega azt beszéli arról a fáról, hogy az alatt hadjanában Mátyás király megebedelt. Nem volt ugyan gitáros dalnok, ki szép regével szórakoztatta volna a társaságot, de a katonas-ebéd azért a legjobb kedélyben folyt le. Délután a vadászat folytatódott, s csak 4 óra tájt nyert befejezést. Az eredmény körül-belől 30 nyul, a mi nagyon szépnek mondható, tekintve, hogy ugyanazon határt már harmadszor vadászták át.

Nagyobbzású hajtóvadászatot rendez a helybeli vadásztársaság vasárnap a kis erdőn.

Nagy-Rócze vidéken nagy vadászatot rendez 16. és 17-én Mihalik Dezső hercegi uradalmi ügyész. A vadászatra városunkból és vidékünk-ről is többen hivatalosak.

Uj sport. Nem egészen új, mert az eskimók, Finland, Izland és Grönland stb. északi vidékek akói már rég nem is sportból, de a nagy hóban való könnyű járás szempontjából szükség-ből használják. — „Ski“ — így hívják a különös szerzámot, mely egy szárny talpashoz hasonlít, a lábakra erősítetik, mint a korcsolya, s aztán a hófedte vidékeken, halmok s hegyek oldalán minden járás nehézség könnyűséggel küldetik le. Ez a Skijárást most kezd nálunk is meghonosulni. Ausztriában már otthonos, sőt már hölgyek is használják. A Ski-ruha meleg gyapju, s rövidke szoknya, s térdig kamámi. Egy pár Skinak ára 9–19 frt minőség szerint. Levelezőnk tudósítása szerint legnagyobb raktár: Brömer-Elmerhánsen Reich Bécs I. Wallfischgasse 3. cézgnél található. A Skifel nagyszerűen lehet fagyott hó felett a legmagasabb bércekre felhágni s bércekről lesiklizni.

Tűz Rimaszombathan. F. hó 14-éü a déli órákban tüzjelző kongatás ijesztette meg a város közönségét. De legjobban megvultak rémulve a cigányok, mert tanyájukon, az u. n. Seregen ütött ki a tűz. A cigányhad jajveszékelen az utolsó itéletet sejtette, a veszedelem azonban nem volt oly nagy; Rózsza nevéű ács kunyhójának teteje gyulladt ki. Alig vették észre a szomszédok a tüzet, azonnal hozzá fogtak az oltáshoz: és pedig elég gyakorlatiasan, mert hót hordottak a tüzfészek fölé. Ez használt is, s a serényen megjelent tűzoltósnak már alig akadt dolga. A tüzet az a körülmény okozta, hogy a háznak kéménye nem lévén, valami tüzsizkra a tetőbe kapott.

Lelketlen anya. A napokban a csend-örség a városunk melletti akasztó hegy körül egy megfagyott, hihetőleg kitett csecsemőt talált; szája tele volt tömve hóval, mit a gonosz-tevő azért tehetett, hogy a fulladás által is siettesse a halált. Az anyát a csendörségnek

sikerült kinyomozni Reinicz Fámának híviák a szerencsétlent, ki saját vallomása szerint decz. 28-án még élő csecsemőjét Rimaszombathoz hozta — Zsipbe menve — a határban a hóba beásta.

Pénteken reggel ereszttették ki a kórházból Perjessy István rimaszombati lakost s ő a szerencsétlen péntek és szombat közti éjjel a kórházzal szemben levő szénarakodóban felakasztotta magát. Valószínűleg a nyomor kergette a halálba.

lekolamulasztók. A közigazgatási bizottság konkrét esetből kifolyólag szigorú rendeletet adott ki az iskolamulasztó tankötelesek ellen. A mulasztóknak két hetenkénti kimutatását a büntetés kiszabása végett elrendelte.

Irodalom. P aál Gyula helybeli községi iskolai tanító s lapunk munkatársa „K a n d a l l ó m e l l e t t“ című beszélykötetet adott ki. Szerencsi Rózsza, Az itélet napja, A szerelem örültje, A poszobai boszorkány, Hulló csil-lagok, Pergő Bálint esete, A komáromi temetőben, A karácsonyi legátus, A régi jó világban, A végzetes hegedűs címe az érdekes és csinos beszélykötetnek. Ajánljuk az irodalom-pártoló közönség figyelmébe. Megrendelhető szerzőnél Rimaszombathan.

December. E címen jelenik meg Juhász László sárospataki hittanhallgatónak febr. hóban egy verskötete. Juhász László tehetséges fiatal író, munkatársunkkal már lapunkban is talál-kozott olvasó közönségünk. A mű megrendelhető szerzőnél Sárospatakon. Ára 1 frt, diszkrétetben 1 frt 50 kr.

Helyreigazítás. Mult számunkban tévesen közöltük, hogy Tóth Lajos posta- és segéd-tisztte nevezetett ki. Kinevezetése valóságos tisztte történt.

Szerencsétlenség. Stromp Lajosné rozsnói szücsmester neje f. hó 8-án Rimaszombathba indult a vásárra, Sztárnya község mellett a fuvaros vigyázatlansága folytán a szekér felfordult, s valamennyien, kik a szekéren voltak, a szekér alá kerültek, azonban Stromp Lajosné oly szerencsétlenül esett le, hogy szörnyet halt. F hó 9-én törvényszéki felboncoltatott s a halál oka agyvérömleng volt, 11-én volt temetése. A nő a jobb módú iparosnők közzé tartozott, s igen szorgalmas, tisztességes asszony volt. Férjén-kívül egy jogász és egy technikus fia s-rajta.

Jelmez bál. A nagyroczei mükedvelő társulat február hó 14-ikére egy nagyobb szá-bású jelmez-bált rendez.

Az állami polgári isk. tanároknak Budapesten f. hó 6-án tartott kongresszusán a nagy-roczei polgári és középkereskedelmi iskolát Per-jessy László igazgató képviselte, mint a kongres-sus jegyzője.

Kiváló kiténtetés érte Schulhof Pált, városunk derék állomás-főnökét, Fülöp-Szász-Coburg-Fothai herceg egy gyémántos arany melltűt küldött titkária útján, az irányá-ban többször tanusított kiváló figyelem ki-tüntetéséül.

Vasuti tisztviselők előléptetése. 1893. január 1-től kezdődő érvényeslet megyénkben Sándor Béla feledi, Hazai Arthur rozsn-yyói vasuti tisztviselők lettek magasabb fizetési osztályba előléptetve.

A feled-tiszolci vonal fejlődésével függ össze egy újabb örvendetes tény, melyről hírt adhatunk. A Zolyom- és lipómezei országgyű-lési képviselők és más előkelő férfiakból egy na-gyobb küldöttség készült a kereskedelmi minisz-terhez, egy Besztercebánya és Rózsahegy kö-zött létesítendő vonal érdekében. Minthogy ezen vonal kihatással lesz a Breznóbányáig meg-hosszabított feled-tiszolci vonal forgalmára, örömmel emlékezünk meg a tényről.

A feledi uj vasuti hid betolása, mint értesülünk, február utolsó, vagy március első napjaiban fog megtörténni. Még vagy öt pillér-köre van szükség. A betolás nagyszábasu mun-kája hasonlóképp fog végbemenni, mint a lénárt-falaié, s a jégzajlas előtt fog még okvetlen meg-történni.

A pénzbevaltásról mai számunk mellék-letén egy ép oly érdekes, mint tanulságos sta-tisztika s magyarázattal jelenik meg Málík Vil-mos, a helybeli adóhivatal tárnokától. A tények beszélnek ama óriási munkáról, melyet amogy is felhalmozott munkaköre mellett a derék adó tárnok végzett egyedül. Bizonyára széles kör-ben fog figyelmet kelteni a közlemény, s elis-merést az abban eseteit munka ennek keresz-tülvivőjének. E helyütt megjegyezzük, hogy újabb ezüst-vagy aranybevaltás iránt e d d i g intézkedés nem történt.

Üngyilkos. F. hó 2-án Darnyan Péntek András földműves afeletti bánatában, hogy ne-jéről maradt örökségeért szemrehányásokkal il-lették rokonai, — kik szintén igényt tartottak a hagyatéokra — háza padlásán felakasztotta ma-gát.

SZÁLLODAI HIRDETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönséget értesíteni, miszerint a

HÁROM RÓZSA

czimű első rangu szállodát bérbe vettem és 1893. évi január elsejétől fogva

SAJÁT PINCZÉM magyar borait

és összes italaimat mértem.

Jó magyar ízlésű konyhát tartok, utyszíntén szobáim berendezését a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam.

Figyelmes és pontos kiszolgálatról gondoskodtam, amiért is a n. é. helyi és vidéki közönség becses pártfogásáért esedezem.

Kelt Rimaszombat, 1892. decz. 28.

Mély tisztelettel:

GAZSA SAMU,

3-3

vendéglős.

TRUBINT LUKÁCS

szijgyártó Rimaszombatban.

ÁR J E G Y Z É K K E T L Ó R A :

Egész fekete szijstrángu hám 2-szer varrott 55 frt	☉ Fél ezüstplattos hám Jukker 90 frt
Egész fekete szijstrángu hám 4-szer varrott 68 frt	☉ Minden esat ezüst plattos 120 frt
Féltrezes hám szijstráנגgal 2-szer varrott 70 frt	☉ Angol Kumet fél ezüst hám 120 frt
Minden esat réz 70 frt	☉ Minden esat ezüst plattos 220 frt
Félpakfonos szijstrángu hám 70 frt	☉ Fekete kulesu kötélstrángu ígás hám, kantár, gyeplő, nyaklóval 28 frt
Minden esat pakfon 80 frt	☉ 2 lóra angol bőr, sárga francia gyeplő lapos 18 frt
Félnickl kulesu hám, 4-szer varrott 80 frt	☉ Gömbölyűre varrott 25 frt
Minden esat nickl 90 frt	☉ Angol nyereg teljesen felszerelve 38 frt

Ostornyelek 50 krtól kezdve 5 frtig kaphatók. Mindenféle lópokróczokat tartok raktáron.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen megköldetik.

3-3

Trubint Lukács.

BÁLI- és FARSANGI-CZIKKEK

LÖFKOVICS LIPÓT

— ÁRUHÁZÁBAN RIMASZOMBAT. —

A nagyérdemű közönségnek ajánlom igen dúsan felszerelt raktáromat, a küszöbön levő **farsangi idényre.**

Báli **belépőket** brokátból, báli **belépőket** Plüschből, báli **belépőket** kassanból, báli schwed **kesztyüket** minden színben, báli selyem **kesztyüket** minden színben, báli glage **kesztyüket** minden hosszúságban, báli **fejdiszeket** minden színben, báli **legyezőkben** óriási nagy raktár, legolesőbbtől a legfinomabbig.

Hajékek, diszes hajráfok,

báli czipők minden facon és minden lehető kivitelben, fehér atlasz, vagy fehér bőrben, aranypor czipők.

Férfl báli ingekben

igen nagy raktár, u. m. redős- vagy himzett-ingek legujabb **férfl gallérok**, legujabb divatu **férfl manchetek**, legujabb báli **férfl csokrok**, nagy választék férfl salon-czipőkben, legdivatosabb illatok illatszerekben, legujabb **férfl báli kesztyük**, legdivatosabb férfl **clackok**.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy mielőtt e cikkekbeől bevásárlásait eszközölné, a raktáramon levő báli árukról előbb meggyőződést szerezzen, hogy oly dúsan és izlésesen vagyok-e felszerelve, hogy a legkényesebb izlést is teljesen kielégíthetem.

Teljes tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.